

TÜRKÇE MAKALELERDE ÜSLUP

DİVÂN: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi genel eğitilmiş okuyucuya hitap eden makaleler yayınlamaktadır. Makaleler teknik ve uzmanlık gerektiren konuları ele alabilir ama hedef okuyucu kitlesi olarak eğitilmiş olup konu ile ilgili uzmanlığı olmayan kişiler dikkate alınmalı ve konu buna uygun olarak sunulmalıdır. Bunun için dikkat edilmesi gereken bazı hususlar:

- Makalenin iddiası, yazılış sebebi, katkısı ve önemi açık bir şekilde ifade edilmelidir.
- Hedef okuyucunun genel eğitilmiş okuyucu olduğu unutulmamalı ve sadece uzmanların aşına olduğu meseleleri bildiği düşünülmemelidir. Yazar iddiasının temellendirilmesi için önemli olan bilgi ve düşünceleri –kendisinin üretimi olmasa bile- açıkça ortaya koymalıdır.
- Makalenin kullandığı veya önerdiği anahtar terimler açıkça tartışılıp izah edilmelidir. Okuyucunun bu terimlerle ilgili bilgi sahibi olması veya başka kaynaklardan bilgi edinmesi beklenmemelidir.
- Makalenin dili günümüzde kullanılan akademik yazı kurallarına ve üslubuna uygun olmalıdır. Kullanılan tarihi veya teknik kaynakların dili makaleye hakim olmamalıdır.
- Osmanlıca alıntı yapıldığı durumlarda gerekirse günümüz Türkçesi ile yeniden ifade edilmelidir.

TÜRKÇE YAZIM KURALLARI

Günümüz Türkçesinde kullanılan kelimelerde Türk Dil Kurumu'nun *Yazım Kılavuzu* esas olarak alınacaktır. *Yazım Kılavuzu*'na şu adresten ulaşılabilir:

http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_seslisozluk&view=seslisozluk

OSMANLICA, ARAPÇA VE FARŞA KULLANIMLAR

Kişi Adları

- Türkçede yaygın olan ve Türkçe literatürde yerleşmiş olan isimlerin Türkçe formu kullanılır. Örnek: Abdurrahman, Nasiruddin, Nizamülmülk (Abdu'r-rahman, Nasirü'd-din, Nizamü'l-mülk değil).
- Diğer kişi adları için:
 - ✓ Latin alfabesine transliterasyon yapılır.
 - ✓ Özel işaretler kullanılmaz.
 - ✓ Ayn ve hemze kelime ortasında meczum ise ve kelime sonunda ise (‘) ve (’) ile gösterilir; diğer durumlarda gösterilmez.

- ✓ Nisbe kelimesinin başındaki (el-) takıları kullanılmaz. Örnek: Kindi, Farabi, Me'mun (el-Kindi, el-Farabi, el-Me'mun değil).
 - ✓ Tamlamalardan oluşan kişi adlarında sadece ilk kelime büyük harfle başlar. Örnek: Aynü'l-kudat (Aynü'l-Kudat değil).
 - ✓ Uzun sesliler için şapka kullanılmaz. Örnek: İbn Sina, Taşköprizade (İbn Sînâ, Taşköprîzâde değil). Karışıklığa sebebiyet vermesi durumunda veya yaygın olarak bilinmeyen kişi adlarında gerekli görülürse şapkalar kullanılabilir. Örnek: Mustafa Âlî, İcî gibi.
- Tarihi şahsiyetlerin isimlerinin ilk kullanımında -biliniyorsa- ölüm tarihleri parantez içerisinde verilir. Örnek: Harun Reşid (ö. 809), Hegel (ö. 1831). (Kişilerin ölüm tarihi ile ilgili olarak “Öz” ve “Abstract” kısmı ayrı belgeler olarak kabul edilir. Dolayısıyla, her birinde kişi adlarının ilk kullanımında ölüm tarihi verilir.)

Kitap İsimleri

- Latin alfabesine transliterasyonu yapılır.
- Özel işaretler kullanılmaz.
- Ayn ve hemze kelime ortasında meczum ise veya kelime sonunda ise (‘) ve (’) ile gösterilir; diğer durumlarda gösterilmez.
- Özel isim içermiyorsa sadece ilk kelime büyük harfle başlar. Örnek: *İhyâu ulûmi'd-dîn*. İlk kelime (el-) takısı ile başlıyorsa takı değil –cümle başı hariç- asıl kelime büyük harfle başlar. Örnek: *eş-Şekâiku'n-nu'mâniyye* (*Eş-Şekâ'iku'n-nu'mâniyye* değil).
- Uzun sesliler için şapka kullanılır.

Arapça ve Farsça Alıntılar

- Sadece günümüz Türkçesine tercümesi veya aslı ile birlikte tercümesi verilir.

Osmanlıca Alıntılar

- Sadece transliterasyonu verilir. Gerekirse metin içinde günümüz Türkçesi ile yeniden ifade edilir.
- Daha önceden yayınlanmış bir eserden doğrudan alıntı ise aslına sadık kalınır.
- Eğer yazar transliterasyonu kendisi yapıyorsa:
 - ✓ Türkçede yaygın kullanımı olan kelimeler *Yazım Kılavuzu*'ndaki şekliyle verilir.
 - ✓ Türkçede yaygın olarak kullanılmayan kelimeler için:
 - Latin alfabesine transliterasyon yapılır.
 - Özel işaretler kullanılmaz.
 - Ayn ve hemze kelime ortasında meczum ise ve kelime sonunda ise (‘) ve (’) ile gösterilir; diğer durumlarda gösterilmez. Uzun sesliler için şapka kullanılır.

TERİMLER

- İlk kullanımda italik, daha sonraki kullanımlarda normal olarak verilir.
- Türkçede yaygın kullanımı olan terimler *Yazım Kılavuzu*'ndaki şekliyle verilir. Örnek: *fazilet, kadı, kazasker, şeyhülislam*.
- Türkçede yaygın olarak kullanılmayan kelimeler için:
 - ✓ Latin alfabesine transliterasyon yapılır.
 - ✓ Özel işaretler kullanılmaz.
 - ✓ Ayn ve hemze kelime ortasında meczum ise ve kelime sonunda ise (‘) ve (’) ile gösterilir; diğer durumlarda gösterilmez. Uzun sesliler için şapka kullanılır. Örnek: *fezâil, tabakât*.

TARİHLER

- Yüzyılların yazımında Roma Rakamı kullanılır: XIX. yüzyıl, VI. Yüzyıl
- Miladi tarihin her durumda verilmesi gerekir.
- Hicri tarih miladi tarih ile birlikte verilebilir. Örnek: 8 Eylül 1549 / 15 Şaban 956; 1549 / 956
- Ayın ve günün bilinmediği hicri tarihlerde:
 - ✓ Çoğu zaman miladi tarih iki yıla yayılmaktadır. Böyle durumlarda her iki yıl gösterilmelidir. Örnek: hicri 1000 yılı için: 1591/92 veya 1591/92 (1000).

ÖZ/ABSTRACT

- 150-250 kelime olmalı ve şu unsurları içermelidir:
 - ✓ Makalenin konusu ve tematik, zamansal ve mekânsal sınırları,
 - ✓ Makalenin önemi: Alanda doldurduğu boşluk, getirdiği yeni perspektif, düzelttiği bilgi gibi,
 - ✓ Kullanılan yöntem ve kaynaklar,
 - ✓ Ana iddia ve bunu destekleyen yan iddialar.

RAKAMLARIN KULLANIMI

- Yüzyılların yazımında Roma Rakamı kullanılır: XIX. yüzyıl, VI. Yüzyıl...
- Sultan ve kralların yazımında Roma Rakamı kullanılır: Sultan II. Abdülhamit, Kral XIV. Louis...
- Yüzdelik sayı dilimlerinde “%” işareti kullanılır: %15, %28...

BAŐLİKLER, YAZI TİPİ, BOYUT, KENAR BOŐLUKLARI

- Yazının tamamında Times New Roman kullanılır.
- Makalenin adı büyük harflerle, kalın fontta ve 14 boyutunda yazılır.
- Metnin içindeki ana başlıklar büyük harflerle kalın fontta ve 12 boyutunda yazılır.
- Alt başlıklar küçük harflerle kalın fontta ve 12 boyutunda yazılır.
- Makalenin metni normal fontta ve 12 boyutunda yazılır.
- Sağ ve solda (dipnotlar dahil) 2,54 cm boşluk bırakılır.

DİPNOTLAR VE KAYNAKÇA:

Dipnot ve kaynakça Chicago 16. Edisyon'a uygun şekilde oluşturulmalıdır.

Kitap (tek yazarlı)

İlk Not

Halit Özkan, *Memlüklerin Son Asrında Hadis, Kahire 1392-1517* (İstanbul: Klasik Yayınları, 2012), 22-23.

Kısa Not

Özkan, *Memlüklerin Son Asrında Hadis*, 22-23. (mümkünse dört kelimeyi geçmesin)

Kaynakça

Özkan, Halit. *Memlüklerin Son Asrında Hadis, Kahire 1392-1517*. İstanbul: Klasik Yayınları, 2012.

Kitap (editörlü)

İlk Not:

M. Cüneyt Kaya, ed., *İslâm Düşüncesinde Süreklilik ve Değişim: Seyyid Şerif Cürcânî Örneği* (İstanbul: Klasik Yayınları, 2015).

Kısa Not:

Kaya, *İslâm Düşüncesinde Süreklilik ve Değişim*.

Kaynakça:

Kaya, M. Cüneyt, ed. *İslâm Düşüncesinde Süreklilik ve Değişim: Seyyid Şerif Cürcânî Örneği*. İstanbul: Klasik Yayınları, 2015.

Editörlü Kitaptaki Bölüm

İlk Not:

Ömer Türker, “Kelâm ve Felsefe Geleneklerinin Kesişim Noktasında Seyyid Şerif Cürcânî,” *İslâm Düşüncesinde Süreklilik ve Değişim: Seyyid Şerif Cürcânî*, ed. M. Cüneyt Kaya (İstanbul: Klasik Yayınları, 2015), 18-20.

Kısa Not:

Türker, “Kelâm ve Felsefe Geleneklerinin Kesişim Noktasında Seyyid Şerif Cürcânî,” 23.

Kaynakça:

Türker, Ömer. “Kelâm ve Felsefe Geleneklerinin Kesişim Noktasında Seyyid Şerif Cürcânî.” *İslâm Düşüncesinde Süreklilik ve Değişim: Seyyid Şerif Cürcânî*, ed. M. Cüneyt Kaya, 11-59. İstanbul: Klasik Yayınları, 2015.

Kitap (birden çok yazarlı)

İlk not:

Dan Reiter ve Allan C. Stam, *Democracies at War* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 2002) 15-26.

Kısa Not:

Reiter ve Stam, *Democracies at War*, 15-26.

Kaynakça:

Reiter, Dan, ve Allan C. Stam. *Democracies at War*. Princeton, NJ: Princeton University Press, 2002.

Kitap (birden çok edisyonlu)

İlk Not:

William Strunk Jr. ve E. B. White, *The Elements of Style*, 4th ed. (New York: Longman, 200), 12.

Kısa Not:

Strunk ve White, *Elements of Style*, 12.

Kaynakça:

Strunk William, Jr., ve E. B. White. *The Elements of Style*, 4th ed. New York: Longman, 200.

Kitap (online)

İlk Not:

Charles Dickens, *Great Expectations* (1860-61; Project Gutenberg, 1998), etext 1400, <http://www.gutenberg.net/etext98/grexp10.txt>.

Kısa Not:

Dickens, *Great Expectations*.

Kaynakça:

Dickens, Charles. *Great Expectations* (1860-61; Project Gutenberg, 1998), etext 1400, <http://www.gutenberg.net/etext98/grexp10.txt>.

Çok Ciltli Eser

İlk Not:

Otto Pflanze, *Bismarck and the Development of Germany*, 3 cilt.
(Princeton, NJ: Princeton University Press, 1963-90), 1: 153.

Kısa Not:

Pflanze, *Bismarck*, 1: 153.

Kaynakça:

Pflanze, Otto. *Bismarck and the Development of Germany*. 3 cilt.
Princeton, NJ: Princeton University Press, 1963-90.

Akademik Dergi Makalesi

İlk Not:

M. Akif Kayapınar, “Modern Siyaset Tasavvurunun Mekanizmacı Arkaplanı,” *Dîvân Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi* 35 (2013): 35-38.

Kısa Not:

Kayapınar, “Modern Siyaset Tasavvurunun Mekanizmacı Arkaplanı,” 20-25.

Kaynakça:

Kayapınar, M. Akif. “Modern Siyaset Tasavvurunun Mekanizmacı Arkaplanı.” *Dîvân Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi* 35 (2013): 1-42.

Ansiklopedi Maddesi (basılı ya da online)

İlk Not:

Mahmut Kaya, “İşrâkıyye,” *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA)*, 23: 435-38.

George Graham, “Behaviorism,” *Stanford Encyclopedia of Philosophy*, <http://plato.stanford.edu/entries/behaviorism/> (eriş. tar. 3 Ocak 2004).

Kısa Not:

Kaya, “İşrâkıyye,” *DİA*, 23: 436-37

Graham, “Behaviorism.”

Kaynakça:

Kaya, Mahmut. “İşrâkıyye.” *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* 23: 435-38.

Graham, George. “Behaviorism.” *Stanford Encyclopedia of Philosophy*. <http://plato.stanford.edu/entries/behaviorism/> (eriş. tar. 3 Ocak 2004).

Tercüme Eser

İlk Not:

Andrew Heywood, *Siyaset Teorisine Giriş*, çev. H. Murat Köse (İstanbul: Küre Yayınları, 2014), 89.

Kısa Not:

Heywood, *Siyaset Teorisine Giriş*, 90.

Kaynakça:

Heywood, Andrew. *Siyaset Teorisine Giriş*. Çev. H. Murat Köse. İstanbul: Küre Yayınları, 2014.

Akademik Dergi Makalesi (online)

İlk Not:

Sevilay Z. Aksoy, “Rejim Teorileri,” *Uluslararası İlişkiler* 46 (2015): 57-77. <http://www.uidergisi.com.tr/wp-content/uploads/2016/06/46-4.pdf> (eriş. tar. 15 Temmuz, 2016)

Kısa Not:

Aksoy, “Rejim Teorileri,” 57-77.

Kaynakça:

Aksoy, Sevilay Z. “Rejim Teorileri,” Uluslararası İlişkiler 46 (2015): 57-77. <http://www.uidergisi.com.tr/wp-content/uploads/2016/06/46-4.pdf> (eriş. tar. 15 Temmuz, 2016)

Gazete ya da Dergi Yazısı (yazarı belli)**İlk Not:**

“Report of 9/11 Panel Cites Lapses by C.I.A. and F.B.I.,” *New York Times*, 23 Temmuz, 2003 (national edition), 1.

Not-1: Sondaki 1, sayfa numarasını belirtir. Ayrıca yazarın ismi belliyse ve göstermek istenirse en başa yazarın ismi yazılabilir (David Johnson, Report of 9/11 Panel...).

Not-2: Times gibi haftalık dergilerdeki kısa yazılar, gazete yazıları gibi işlem görür. Uzun yazılar ise akademik dergideki gibi işlem görür.

Kısa Not:

“Report of 9/11 Panel,” *New York Times*, 1.

Not-3: Gazeteler kaynakçada genellikle gösterilmediğinden tam alınta ilk atıfta kullanılmalıdır.

Kaynakça:

“Report of 9/11 Panel Cites Lapses by C.I.A. and F.B.I.,” *New York Times*, 23 Temmuz, 2003 national edition, 1.

Not-4: Kaynakçada gazete yazılarına yer verilmez, fakat özellikle önemli olan yazılar kaynakçaya konabilir.

Gazete ya da Dergi Yazıları (online)**İlk Not:**

Karl Vick, “Iranians Flee Quake-Devastated City,” *Washington Post*, December 31, 2003, A01, <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/artciles/A42890-2003Dec30.html> (eriş. tar. 14 Mart, 2004).

Kısa Not:

Vick, "Iranians Flee Quake-Devastated City."

Kaynakça:

Genellikle kaynakçada yer verilmez.

Yayınlanmamış Makale ya da Tez

İlk Not:

Eser Karakoç, "Türkiye'nin Uluslararası Güvenlik Stratejileri"
(Yüksek Lisans Tezi, Kadir Has Üniversitesi, 2008), 25.

İlker Kömbe, "Adalet Dairesinin Teşekkülü ve Temel Kavramları"
(Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, 2014), 56.

Kısa Not:

Karakoç, "Türkiye'nin Uluslararası Güvenlik Stratejileri," 38.

Kömbe, "Adalet Dairesinin Teşekkülü ve Temel Kavramları," 88.

Kaynakça:

Karakoç, Eser. "Türkiye'nin Uluslararası Güvenlik Stratejileri." Yüksek
Lisans Tezi, Kadir Has Üniversitesi, 2008.

Kömbe, İlker. "Adalet Dairesinin Teşekkülü ve Temel Kavramları."
Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, 2014.

Sözlük (basılı, online ya da CD-ROM)

İlk Not:

Merriam Webster's Collegiate Dictionary, 11. ed., s.v. "chronology."

*Not: edisyon numarasını göstermek gereklidir, fakat Merriam-
Webster's gibi iyi bilinen sözlüklerde yayımcı, konum ve sayfa
numarasını belirtmeye gerek yoktur.*

Compact Edition of the Oxford English Dictionary, s. vv. "class,n."

Not: "class" ve "state" gibi sözcükler hem fiil hem de isim olabilir.

"n." harfi burda onun isim (noun) olarak kullanıldığını belirtmektedir.

Dictionary.com, S.v. "status,"

<http://dictionary.reference.com/search=q=status> (eriş. tar. 2 Şubat, 2004.

*American Heritage Dictionary of the English Language. 4 th. ed., CD-
ROM.*

Kısa Not:

Merriam Webster's, s.vv. “chronology.”

Compact O.E.D., s.vv. “class, n.”

Dictionary.com, s.v. “status.”

American Heritage Dictionary of the English Language, CD-ROM.

Kaynakça:

Not: Standart sözlükler normalde kaynakça gösterilmez, fakat isteğe bağlı olarak daha özel sözlüklere yer verilebilir.

-Medieval English Dictionary online. s.v. “boidekin.”

<http://ets.umdl.umich.edu/cgi/m/mec/med-idx?type=id&id=MED5390>.

Kur'an-ı Kerim**İlk Not:**

Bakara 2: 37, 2: 8-11, 2: 24.

Kısa Not:

Bakara 2: 37, 2: 8-11, 2: 24.

Kaynakça:

Kuran'a yapılan atıflar normalde kaynakçada gösterilmez, fakat isteğe bağlı olarak belli bir tercüme yer verilebilir:

Kur'an-ı Kerim Açıklamalı Meali. İstanbul: Diyanet Vakfı Yayınları, 1999.

Konuşma, Akademik Sunum ya da Ders**İlk Not:**

Henry S. Bienen, “State of the University Speech” (Northwestern University, Evanston, IL, 6 Mart 2003).

Theda Skocpol, “Voice and Inequality: The Transformation of American Civic Democracy” (Presidential address, American Political Science Association convention, Philadelphia, PA, 28 Ağustos 2003).

Gary Sick, ABD'nin Irak politikası konulu dersi U.S. Foreign Policy Making in the Persian Gulf dersleri, Columbia University, New York, 14 Mart 2004).

Not: Ders ismi açıklamaya yer vermeden kısaca yazılabilir. Örneğin: Gary Sick, U.S. Foreign... dersi)

Kısa Not:

Bienen, "State of the University Speech." (2003 tarihi de eklenebilir.)

Skocpol, "Voice and Inequality."

Sick, ABD'nin Irak politikası konulu dersi.

Kaynakça:

Bienen, Henry S. "State of the University Speech." Northwestern University, Evanston, IL, 6 Mart 2003.

Skocpol, Theda. "Voice and Inequality: The Transformation of American Civic Democracy," Presidential address, American Political Science Association convention, Philadelphia, PA, 28 Ağustos 2003.

Sick, Gary. ABD'nin Irak politikası konulu dersi U.S. Foreign Policy Making in the Persian Gulf dersleri, Columbia University, New York, 14 Mart 2004.

Röportaj (şahsi, telefon ya da yazılı)

İlk Not:

V.S. Naipaul, şahsi röportaj, 14 Ocak 2004.

Tony Blair, telefon röportajı, 16 Şubat 2004.

Gloaria Macapagal Arroyo, "A Time for Prayer," Michael Schuman ile röportaj, *Time*, 28 Temmuz 2003,

<http://www.time.com/time/nation/article/0,8599,471205,00.html>.

Kısa Not:

Naipaul, şahsi röportaj.

Blair, telefon röportajı.

Arroyo, "Time for Prayer."

Kaynakça:

Naipaul, V. S. Şahsi röportaj. 14 Ocak 2004.

Tony Blair. Telefon röportajı. 16 Şubat 2004.

Arroyo, Gloria Macapagal. "A Time for Prayer." Michael Schuman ile röportaj. *Time*. 28 Temmuz 2003.

<http://www.time.com/time/nation/article/0,8599,471205,00.html> .

Şiir

İlk Not:

Mehmet Akif Ersoy, "Geçinme Belası," *Safahat* (İstanbul: Kapı Yayınları, 2015), 25-26.

Kısa Not:

Ersoy, "Geçinme Belası," 25-26.

Kaynakça:

Ersoy, Mehmet Akif. "Geçinme Belası." *Safahat*. İstanbul: Kapı Yayınları.

Tiyatro/Oyun

İlk Not:

Namık Kemal, *Vatan Yahut Silistre*, 2.1. 1-9.

Not: 2. Sahne, 1. Perde, 1-9 satırlara işaret eder. Özel bir edisyona atıfta bulunmak için:

Namık Kemal, *Vatan Yahut Silistre*, haz. Kemal Bek (İstanbul: Bordo-Siyah Yayınları, 2004).

Kısa Not:

Namık Kemal, *Vatan Yahut Silistre*, 2.1. 1-9.

Kaynakça:

Namık Kemal, *Vatan Yahut Silistre*. Haz. Kemal Bek. İstanbul: Bordo-Siyah Yayınları, 2004.

Film

İlk Not:

Godfather II. DVD, yön. Francis Ford Cappola (1974; Los Angeles: Paramount Home Video, 2003).

Kısa Not:

Godfather II.

Kaynakça:

Godfather II. DVD. Yön. Francis Ford Cappola. Paramount Video Home, 2003.
